

rituale Former. Enhver, der har fulgt dette, kan ikke Andet end finde det indlysende, at der er en historisk Forbindelse deri, som gjør, at der maa være særdeles Betænkelse ved at gaae ind paa Forslaget. Hvorvidt der forøvrigt kan gjøres Noget paa anden Maade for at en større Frihed med Hensyn til kirkelige Handlinger kan erhverves, det er Noget, jeg i dette Dieblik ikke skal indlade mig paa; den Sag fordrer en næiere Undersøgelse, og jeg vilde finde det meget urigtigt, om jeg, fordi man har betroet mig Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, vilde selv træde frem med Forslag derom, uden at have raadsført mig med Landets Geistlige.

Monrad: Ja, det er netop deri, at jeg troer den ærede Cultusminister har Ret, at han sætter denne Sag i Forbindelse med Længsli forbigangne Begivenheder. Denne Sag har sin Betydning uafhængig deraf. Det er slet ikke paa Grund eller som en Følge af disse længst forsvundne historiske Begivenheder, at der nu er Mange, der ønske og maae ønske det, hvorpaa Lovforslaget gaaer ud. Det er i høj Grad ubehageligt, at den ærede Cultusminister vil see Grunden til deres Ønske i hine Begivenheder, som slet ikke staae i Forbindelse hermed. Den største Deel af de her Tilstedeværende, som stemme for Lovforslaget, stemme slet ikke i Kraft af de tidligere Stridigheder, om hvilke den ærede Cultusminister fandt det passende at fornye Erindringen; det har slet ikke Noget dermed at gjøre. Det er vort Ønske, at den ærede Cultusminister vil betragte Sagen i og for sig selv; det fortjener den, og at han vil see bort fra de Grunde, som maaskee til en vis Tid kunne have bevæget Nogle til at ønske det, som Lovforslaget tilsigter. Jeg maa endnu tillade mig en Uttring, som jeg ved denne Sags 2den Behandling glemte, den nemlig, at, naar jeg ogsaa ønsker denne Sags Ordning med nogle Erindringer i det Væsentlige, saaledes som det er foreslaaet, saaskee det rigtignok i den Forudsætning, at Menighederne for Fremtiden maatte faae en større Indflydelse paa Valget af deres Sjælesørger. Jeg troer ikke, det kan hjælpe længere at opsætte det. Vi have opsat det mange Aar, det ene Aar efter det andet, fordi

vi ventede, at Regjeringen vilde tage Initiativet. Dette have vi imidlertid forslaves ventet paa, og derfor er det, at man nu ikke længere kan forsøve, efter den store Udbredelse, som virkelig forskellige vildfarende Secter faae her i Landet, længere at sidde stille, men maa ønske, at denne Sag faaer Fremgang. Jeg kan ikke, da jeg derved vilde komme i Modsigelse med mig selv, stemme for Forslaget i den Stikkelse, hvori det nu her foreligger; men jeg kan ikke andet end ønske, at den høitærede Cultusminister rolig, upartisk og usforstyret af alle historiske Erindringer vil tage denne Sag under fornyet Overveelse, og at han ved sin Indflydelse, naar Sagen kommer under Forhandling et andet Sted, vil give den en saadan Erndring, at det virkelig maa lykkes at faae Noget ud af den.

Kirke- og Underviisningsministeren: Jeg har ingenlunde enten meent eller sagt, at alle de, der for Tiden ønske en saadan kirkelig Frihed, som der er Spørgsmaal om, at de ere ledede af de Grunde, som først gave Anledning til, at denne Sag er bleven bragt i Bevægelse i Folket, men det er vist, at Bevægelsen netop er gaaet ud fra de samme Personer, som i en tidligere Periode vare de Forsøgende, og det er vist, at det, man har udtalt i den senere Tid i Frihedens Retning, vel kan gjøre Virkning paa Mange, som ikke ere gaaede ind paa den Rilde, hvorfra de have deres Oprindelse. Jeg maa ogsaa bemærke, at den ærede Ordfører har paa mange Maader bragt i Erndring, hvorledes at Præsterne i hiin Periode have handlet, og at han har udtalt sig med megen Bitterhed imod dem; jeg var derfor saameget mere opfordret til at berøre den Tids Historie paa en med Sagens virkelige Stilling mere overensstemmende Maade. Der er maaskee ikke saa Mange af den nærværende Tid, der have fulgt disse Stridigheder saa nøie som jeg, og dersom jeg vilde indlade mig paa at give en fuldstændig Udvikling deraf, men som maatte see ved en anden Leilighed, saa vilde jeg maaskee kunne gjøre den Forbindelse, som finder Sted mellem Evang. og Frihed, meget indlysende, ogsaa for dem, som ikke for Tiden erkende dette.